MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
AFDELING VERBINDINGEN
LANGE HOUTSTRAAT 28-30 • 'S-GRAVENHAGE

Copie nr.

'S-GRAVENHAGE, 29 Maart 1955

Ref. No. 4506

AAN: MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Fotocopie nr: 17550

MP, Wnd.MP, Z,
DBI,-/AZ/PL.

FC

CODETELEGRAM

Plaats van afzending: DJAKARTA
Inhoud (Paraphrase) —

Datum van afzending: 29-3-55
Datum van ontvangst: 29-3-55

GEHEIM

De voor ons waarneembare ontwikkelingen met betrekking tot de Schmidt-Jungschläger affaire wijzen er op, dat men in dit proces dat een duidelijk politieke strekking heeft, van Indonesische zijde geen middel onbeproefd zal laten om tot een veroordeling van de "hoofdschuldigen" te komen. Men herinnere zich hoe reeds ten tijde van de arrestaties door een geinspireerde perscampagne het bestaan van een Nederlands complot werd rondgebazuind. Sindsdien kwamen de mishandelingen aan het licht en toen bleef de Indonesische Regering ondanks overstelpend bewijsmateriaal ontkennen, dat arrestanten tijdens het vooronderzoek waren mishandeld. De politie schroomde zelfs niet de in dit verband vermelde vijver aan de Lembangweg met spoed te doen dempen. Tijdens de in de afgelopen maanden gehouden terechtzittingen demonstreerde zich op onmiskenbare wijze, hoezeer ook het Openbaar Ministerie onder invloed blijkt te staan van de machtige en invloedrijke politieke groep die het aanstuurt op het aantonen van een Nederlands complot. De door getuigen van het slag Manoch c.s. in het vooronderzoek afgelegde verklaringen bleken echter op essentiele punten niet bestand tegen de aanvallen van de verdediger, ondanks de bescherming, welke Djaksa Tinggi Sunario deze meinedige lieden door dik en dun heen pleegt te verlenen. Uiteraard onderkende de staatspolitie aanstonds het gevaar voor het uiteindelijk welslagen van de processen, indien de verklaringen van de kroongetuigen door toedoen van de verdediging tot een publiek fiasco zouden leiden.
Het Uwer Excellentie op 29 dezer geseinde bericht, dat de arrestanten Benenati, Pöttger en Wiersma kortgeleden met onbekende stemming uit Bandung zijn afgevoerd, kan eveneens op wijzen, dat de staatspolitie niet het risico wenst te lopen, dat deze als getuigen gedagvaarde personen eventueel ter zitting hun onder dwang afgelegde verklaringen zullen herroepen.

Twee wegen staan haar open ter bezwering van het gevaar van een openlijk échec:

A. Het geheel elimineren van de verdedigers Bouman en Boegheim.
B. De verdediging in de tenuitvoerlegging van haar taak zoveel mogelijk hinderen en trachten te discrediteren.

Ad A. Een tweetal door de staatspolitie, geentameerde pogingen de activiteiten van Mr. Bouman lam te leggen, voerden nog niet tot de gewenste resultaten. Men is er intussen alwel ingeslaagd, op de naam van Mr. Bouman een zodanige smet te werpen, dat deze verdediger in de linkse en Regeringspers in een adem pleegt te worden vermeld met "illigale figuren" als Schmidt c.s..
Tijdens de zitting van 29 dezer is op deze weg een volgende stap gezet:

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—
1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal worden geantwoord.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon worden gesproken.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig te worden opgeborgen.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen te worden verbrand (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen **uitsluitend** door de afd. Verbindingen worden vervaardigd.

Kenmerk: Van Bylandt 1010.
©BuZa, archief BZ, ingekomen codetel. Djakarta 1955
http://resources.huygens.knaw.nl/indonesischebetrekkingen1945-1969/Nederlands-indonesischeBetrekkingen1950-1963/Document/19659

Ref.nr. 4506

CODETELEGRAM

GEHEIM

getuige Amirudin wees de advocaat Bouman aan als een van de leidinggevende figuren ener illegale organisatie. Slechts aan het ingrijpen van de rechter is het te danken, dat Djaksa Tinggi Sunario geen kans kreeg, deze nieuwe beschuldiging contra Bouman op deze zitting verder uit te buiten.

Ad B. Los van hetgeen in het vooronderzoek reeds is vastgelegd plaatst men de verdediging voor verrassingen door de getuigen nieuwe bezwarende verklaringen te doen afleggen. Geheel nieuwe elementen als voorbereidingen van de RMS worden bijvoorbeeld de heer Jungschläger in de schoenen geschoven. Recente inlichtingen wijzen er op, dat de recherche nog steeds doende is met het zoeken naar nieuwe getuigen. Ter zitting tracht men voorts de verdediging stelselmatig te frusteren door de getuigen Manoch en Tomasoa eenvoudig niet meer te doen verschijnen, zulks teneinde hen te vrijwaren voor hinderlijke vragen zijdens de verdediging; daarentegen heeft Djaksa Tinggi Sunario zich niet ontzien in strijd met de eerste beginselen van het strafprocesrecht een zogenaamde schriftelijke bekentenis van de in het krankzinnigengesticht vertoevende arrestant Kolk, welke ongelukkige jongeman niet eens in het proces Jungschläger als getuige is gedagvaard, voor te lezen. De bewust anti-Nederlandse stemmingmakerij in de rechtzaal heeft er reeds toe geleid, dat de oppositiepers zich bij zijn rapportage van deze terechtzittingen angstvallig onthoudt van vermelding van feiten ten gunste van de verdediging. Naar mij van meer dan <u>een</u> zijde is medegedeeld is men ook in oppositiekringen van oordeel dat het nationale prestige van Indonesië veroordeling van de Nederlandse arrestanten eist.
Over de conclusies waartoe het bovenstaande leidt, speciaal, ten aanzien van de verdediging, sein ik afzonderlijk.

VAN BYLANDT 1010

AW

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:--

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen **uitsluitend** door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.